

SOUHRN

Podkladem této disertační práce jsou tři průřezové studie.

První studie byla provedena za účelem analýzy dlouhodobých trendů kazivosti v populaci 5letých předškolních dětí v ČR. Analyzována byla data šesti studií stavu chrupu pětiletých dětí provedených v letech 1994-2009. V uvedeném období byl u 5letých dětí v ČR zjištěn signifikantní vzestupný trend podílu dětí s $kpe=0$, trend průměrné hodnoty kpe zubů na dítě a průměrné hodnoty k zubů na dítě byl nesignifikantní.

Cílem druhé studie byla charakteristika rodinných postojových a behaviorálních faktorů prevence zubního kazu. Jednalo se o dotazníkové šetření u rodičů předškolních dětí. Data byla analyzována pomocí faktorové analýzy, která umožňuje zkomprimovat rozsáhlý soubor proměnných na základě latentních souvislostí projevujících se podobnou variabilitou do několika skupin nově vytvořených faktorů. Touto studií bylo zjištěno, že rodiče mají dostatečné znalosti o základních rizikových faktorech zubního kazu, přesto však v prevenci zubního kazu spoléhají především na zubního lékaře, podávání sladkostí dětem denně považují za samozřejmost a podceňují závažnost ztráty dočasného zubu dítěte.

Třetí studie pomocí logistické regrese analyzovala vliv rodičovského lokusu kontroly zdraví (LoC) na riziko zubního kazu v dočasném chrupu jejich předškolních dětí. Bylo zjištěno, že děti rodičů s nejsilnějším vnitřním LoC měly více než dvojnásobně vyšší pravděpodobnost, že se u nich nevyskytne neošetřený zubní kaz a že budou mít intaktní chrup ve srovnání s dětmi rodičů s nejslabším LoC nezávisle na vlivu věku a pohlaví dítěte, věku a rodinného stavu rodičů a vzdělání matky dítěte.